

**Poōlu kadasi ciciri su bo i kere
fa maari
TIMOTI
ni**

¹ Mini Poōlu sukere ahin kadasi n a. M ti Yesu Kristo jaramasa a, Nyemē bo i ti ya Tiidefō ni, yiri ama m nōo ka m yo nyini juma n a, i ni Yesu Kristo bo i ma ya tama ni.

² M sukere ahin kadasi n ma wōrō Timoti wō, a ti ka m wa a nahore su, dama mini ni wōrō yo yarada kun wō. Ya Si Nyemē, ni ya Mibie Yesu Kristo buka u, na bu si u aŋunfō, na bu ma u ahoreda.

*Am si am ḷu sa ni minem bo bu kereewa kō
má atin su ni*

³ M koro ka a wo Efeso mie kpiri n nu, kabosanja bo m sukō Makedoniya dēe awore n nu na m seeri u ni. Mine nbem wo dō bo bu kereewa kō má atin su, i ti ye ni ka a ma bu nōo ka bu yaki nyini kereewa ni. ⁴ Se bu na bu yaki kore jōrem, ni nana dumam beberebe ni. Nyini jōrem fa akuruwa ba a. Bu koro buka má sōnō na i yo deke n bo Nyemē koroori ka i yo i. Be koro yo má kabosanja bo m sukō Makedoniya dēe awore n nu na m seeri u ni. Mine nbem wo dō bo bu kereewa kō má atin su, i ti ye ni ka a ma bu nōo ka bu yaki nyini kereewa ni. ⁵ Deke n bo i ti na m maari u ahin nōanie n la ka, i fa koro ba a, nyini koro n fite ahorembaa fofoe wō, ni sunsunni kpa, ni yarada nahore su. ⁶ Nyini mine n nbem amini ahin kereeewam ni, na bu subo anzama ḷgbēenŋgbēen. ⁷ Bu koro ka bu yo Nyemē nōanie kerefōm, bu kan i ni ahoresi wō,

ama, bərə ni bu tii si má bu tiεŋgu nɔanis jɔjɔcwawa n bu.

⁸ Ya si ka Nyɛmɛ nɔanis kpamaawa ni ti kpa a, nzɛn ya bitaari i kabø i ti ye ni ka ya bita i ni. ⁹ Ya kaaki si nu ka, ba fa má nɔanis kpamaawa n ase má sakpayofɔm n ti wɔ, ama, ba fa ase ama minɛm bo bu ma má Nyɛmɛ nɔanis kpamaawa n jirima n wɔ, ni bo bu kete i ni, ni bo bu soro má Nyɛmɛ ni, ni bo bu nati yo satiε ni, ni bo bu woo-wa ti má casi ni, ni bo bu bu Nyɛmɛ ŋgbɛen ni, ni bo bu nati kun minɛ ni, ni bo bu kun bu nim ni bu sim mmɔɔ ni. ¹⁰ Fa kɔ bo bu nati yo sakaraya ni, ni bo bu nati fa bu ɣu kaaki ka nbaram na bu ni bu beŋgu nbiesɔm saŋga da ka bara ni biesɔ dɛɛ su ni, ni bo bu tara minɛm fanga tɔ bu ni, ni bo bu bu kɔrɛ ni, ni bo bu di kɔrɛ daani ni, ni sa kɛrɛ bo i kɔ má kereewa kpa atin su ni, bərə kɛrɛ dɛɛ ti, ye ba fa nɔanis kpamaawa n ase n a. ¹¹ Nyini kereewa n fite Nyɛmɛ labari kpa n nu wɔ, bo Nyɛmɛ afa ama m ka m kan kere minɛm ni. Labari kpa n ti Nyɛmɛ kpiri n dɛɛ wɔ, yiri ti ye ni ka minɛm kansi i a.

Pɔɔlu daari Nyɛmɛ asi fa kɔ kabø Nyɛmɛ siiri i aŋunfɔ ni

¹² M da ya Mibie Yesu Kristo asi ka, yiri ye wɔ ma m fanga, na m koro yo m juma n a. M da i asi ni kabø wɔ bu m ka m la dabuŋu, na wɔ yi m ka m su i ni, ¹³ haari ni bo m yo jɔjɔ wuraari i ŋgasi nu, na m kpiɛeri i nzukɔ, na m kereeri i wuwuruwa ni, ama, nyini n kɛrɛ ni, Nyɛmɛ siiri m aŋunfɔ ɔ, dama m yo nya yo má i yarada, nyini ti, m yo si má sa bo m yo i ni. ¹⁴ Na yiri Mibie

n ama ma di i ahɔrɔma akɔ asin su, na wɔ ma ma yo i yarada na m koro minem, kabo ya ni Yesu Kristo ayo kun n dɛɛ ti. ¹⁵ Ahin nɔanis n ti nahore wo, i ti ye ni ka sɔnɔ kere de i ni bu saa nnyɔ, yiri la ka, Yesu Kristo baari durunya n nu ka i ba de satieyofɔm tii ji wɔ. Mini ti sɔnɔ bo m satie taraari sɔnɔ kere dɛɛ a. ¹⁶ Ama, Nyɛmɛ siiri m anjunfɔ. I yoori sɔ o, adena Yesu Kristo koro kere kabo i la sawɔre beberebe ni mini bo m satie sunnu taraari sɔnɔ kere dɛɛ ni. I yoori nyini sɔ o, adena i fa m fa kere minem bo bu ba ka sin ni, na bu yo i yarada nya ŋgɔɔ bo i la má awieeri ni. ¹⁷ Yiri ti Feme Kpiri a, na i femeyea n la má awieeri, i wo bɛrɛ wɔ saŋga kere, na be gusu koro ɳu má i, yiri ŋgumi kpein ti Nyɛmɛ a, i ti ye ni ka minem kere kansi i na bu ma i jirima. Ami.

¹⁸ M wa Timoti, m sufa ahin nɔanis n fa wura u saa n nu wɔ lɛɛ, i su kabo Nyɛmɛ nɔanis kan-fɔm du mɔ jɔjɔri i fa ko u dɔ n su wɔ. Fa nyini nɔaniem ni yo ka u biesɔya neŋgem na a fa kun lue nyunyumi, ¹⁹ na a bita u yarada ni sunsunni kpa. Nbem akete ka bu fa má sunsunni kpa na bu yo sa bo i kɔ atin su, nyini ti, bu yarada bo bu yo yoori i ni aka ŋgbɛɛn. ²⁰ Bɛrɛ nbem la Himenasi ni Alekizanda, bɛrɛ ye ma fa bu awura Sitana saa nu ka i kere bu ŋgɔnle, adena bu sɔnsɔn kabo má bu wura Nyɛmɛ ŋgasi nu kun.

2

Kabo i ti ye ni ka ya su Nyɛmɛ barasu ni

¹ Deke bo i du mɔ la ka, m susere am ni anyumboro wɔ, ka, am sere Nyɛmɛ ma minem kere, fa

kō deke bo i ti bu miɛewa su, na am da i asi fa ma sɔnɔ kere. ² Sere Nyemē ma nfemem, ni bo bu wo yiko woobiri n kere, na ya koro wo ni tanalaifié, na ya woowa kere ka ya su Nyemē atin n su ni nahore, na ya wo jirima wo ni ya bengu. ³ Nyini nyemēsere n ti kpa a, na i sun Nyemē nu, yiri ti ya Tiidefə a. ⁴ Yiri koro ka sɔnɔ kere nya tiide a, na bu si nahore atin ni. ⁵ Dama ya kere si ka Nyemē kun n kpein wo bəre a,

na sɔnɔ kun be gusu wo bəre

bo i yo adamande ni Nyemē afien dɔŋgu a,

yiri la Yesu Kristo,

⁶ i wu maari adamande na i de bu kere tii ji. Kabo i yoori sɔ n kere ka, saŋga bo Nyemē koro ka i de adamande kere tii ji lεe. ⁷ Nyini ti ye Nyemē yiiri m ka m ba yo Yesu jaramasa, na m kan i labari kpa n kere minem bo bu ti má Yudafom ni, na m kere bu kereewam bo bu ti nahore ni. M sukan nahore wɔ, m bu má kore.

⁸ Deke kere bo Kristo jamam tiɛn bu nɔɔ, m koro ka nbiesɔm yε bu saa su sere Nyemē. Nyini nbiesɔm ni, i ti ye ni ka bu nyemēsu kɔ atin n su, na má yaafa wara akuruwa be wo bu ahore su. ⁹ M koro ka nbaram gusu di sunjuruya nyunyumi, bo i se su. I ti má ye ni ka bu di bu tiŋmiɛ sunjuruya kɔ sin su, na má bu wura sika, wara aferem bo bu la gɔ agaya, wara suturam bo bu la gɔ agaya. ¹⁰ Ama, bu nyumi kere fite bu sakpa yoowa a, kabø i ti ye ni ka nbaram bo bu se ka bu su Nyemē atin n su n yo ni. ¹¹ I ti ye ni ka nbaram mɔ bu nɔɔ na bu yo bu ɳu benle, na bu so bu sui ti kereewam bo i ti ye ni

ka bu sɔnsɔn i ni. ¹² M soro má su na bu kere nbiesɔm kereewam, wara bu la yiko niɛ nbiesɔm su. Bu dɛs la ka, bu mɔ bu nɔɔ. ¹³ Dama Nyɛmɛ du mɔ yiiri Adam wɔ ka, ye i nya ba yiiri Awa. ¹⁴ Má Adam ye woo dadakaari i a, ama, i dakaari Awa wɔ, na wɔ kete Nyɛmɛ nɔanie ni. ¹⁵ Ama, nzen nbaram laari yarada, ni koro, ni wo casi, na bu bita bu ɲu nyunyumi saŋga kere, bu nyá bu tiide fite bu baawu nu.

3

Kristo jama n mɔfɔm ni bukafɔm jɔrɛ

¹ Ahin nɔanie jɔjɔwa n ti nahɔrɛ wɔ, ka, sɔnɔ kere bo i boro i nyi na i yo Kristo jama n mɔfɔ, i mi koro juma kpa lɛɛ. ² Kristo jama n mɔfɔ ni, wɔ yo daka ka má i la ɲgasi be, na i ja bara kun n kpein, na i bita i ɲu, na i la tarabuňu, na i yo sa bo i la anyunuyi. I ti ye ni ka i de wɔfɔm, na i koro kere minɛm Nyɛmɛ nɔanie nyunyumi. ³ I ti má ye ni ka i nu nzan agaya, wara i ti aluwa korofɔ, ama, i yo i ɲu bɛnɛ, na i koro tanalaifiɛ. I kaaki ti má ye ni ka i koro ɲwaa agaya. ⁴ Wɔ yo daka ka i koro bita i awurufɔm nyunyumi, na i ma i nbaam de i nɔanie na bu ma i jirima deke kere nu. ⁵ Dama nzen sɔnɔ koro bita má i awurufɔm, i mi yo se koro bita Kristo jama n a? ⁶ I ti má ye ni ka i mi ti Yesu susufɔ fɔfɔrɛ, adena má i wura i ɲu kpiri na Nyɛmɛ di i jɔrɛ yo i ɲgbɛɛn kabø i yoori Sitana ni. ⁷ Wɔ kaaki ayo daka ka i mi ti sɔnɔ bo minɛm bo bu ti má Kristo jama n nufɔm ma i jirima, adena, má Sitana nya i taraabiri na i yo sa be bo i di nyinsɛ.

⁸ I ti sɔ o fa kɔ Kristo jama n bukafɔm gusu dɔ. Wɔ yo daka ka bu ti minɛm bo bu la anyunuyi, na má bu yo anɔɔ nnyɔɔ nnyɔfɔm, na má bu nu nzan agaya, na má bu nyunu boro ɳwaa kpini su. ⁹ Wɔ yo daka ka bu subita Kristo jama n kereewa n bo Nyɛmɛ ayi akere n kenken, na bu la má ɳgasi be bu sunsunni nu. ¹⁰ I ti ye ni ka bu du mɔ fiti bère Kristo jama n bukafɔm ni na bu nie. Na nzen bu la má ɳgasi be, am ma bu yo bukafɔm n juma ni. ¹¹ I ti sɔ o nbaram gusu dɔ. Wɔ yo daka ka bu ti minɛm bo bu la anyunuyi, na má bu susaaki mine duma. Wɔ yo daka ka bu bita bu ɳu, na bu la dabuɳu deke n kere nu. ¹² Kristo jama n bukafɔ, i ti ye ni ka i ja bara kun n kpein, na i koro bita i nbaam, ni i dikafɔm nyunyumi. ¹³ Nyini bukafɔm bo bu yo bu juma na i kɔ atin su ni, bu kpini duma kpa ma bu ɳu wɔ, na bu kaaki koro jojo ni ahoresi kabu yo Yesu Kristo yarada ni.

Kereewa n bo Nyɛmɛ ayi akere Kristo jamam ni

¹⁴ Kabo m sukere ahin kadasi n ma u ni, m la tama ka m bá u dɔ kisa. ¹⁵ Ama, nzen haari ma ba aba má nde, ahin kadasi ni má a si kabu wɔ yo daka ka Nyɛmɛ minɛm wo ti barasu a. Bère ti Kristo jama n a, yiri n bo i wo bère sanja kere n dɛɛm a, bère bita i kereewa n bo i ti nahɔre n kenken a, kabu sɔɔ fa seewa n ni i jantaraka n bita i kenken ni. ¹⁶ Be koro kete má ka ya nyemɛsu atin n bo i wo asiri nu la má aŋusu, ka o,

“Na wɔ kaaki adamande ayi i ɳu fofoe nu.

Na Nyemē Awiewie Casi n akere ka wō yo sa
bo i sun Nyemē nu.

Na Nyemē mērēkēm aŋju i.

Na i susufōm n akō ajojō i jōre durunya n
kērē nu.

Na durunya n nufōm dōŋgu ayo i yarada.

Na Nyemē afa i akō awo i bi aŋgoro, jirima
kērē woobiri ni.”

4

*Nɔanis̄ barasu barasu bo Pɔɔlu fa maari
Timoti ni*

¹ Awiewie Casi n ajojō wein ka, ahin awieeri su saŋga n bo ya wo nu ni, minē nbem yáki bu yarada atin ni, na bu su ajinim bo bu dadaka minem su, ni bu kereewam ni. ² Nyini kereewam sō fite minem bo bu ti dadakafōm na bu nati bu kōrē n dō, bo bu sunsunni akaaki haari na bu yo satiē mmōc, na bu sunsunni ma má bu ka ba yo satiē. ³ Nyini minem sō kere minem wō, ka, má bu ja ajaa, na má bu kaaki di diire barasu nbem. Ama, Nyemē ayi nyini diirem n ka ya di bu wō, nyini ti, yere bo ya yo i yarada na ya si kabō nahōrē atin n ti barasu ni, i ti ye ni ka ya sere Nyemē, na ya da i asi ka, na ya nya di bu. ⁴ Deke kērē bo Nyemē ayi i ti kpa a, deke be wo má bērē bo ya kete i, ama, i ti ye ni ka ya de i na ya da Nyemē asi, ⁵ dama Nyemē nɔanis̄ n ni nyemēsere ma nyini diire n yo casi wō Nyemē dō.

⁶ Nzen a faari ahin kereewam kere ya ninbaam ni, nyini kere ka a ti Yesu Kristo amusuisufō kpa. Nyini kereewam bo a du mō ade bu ni, na a yo bu

yarada, na a si ka bu ti nahore, na a su bu su ni, bu ti ka diire bo i ma u fanga n wo. ⁷ Ama, kete jore ηgbεenηgbεen bo bu kɔ má Nyemē atin su ni, na a boro u nyi na a sɔnsɔn sa bo i kɔ Nyemē atin n su nahore su. ⁸ Dama sa bo a boro u nyi yo i na i buka aŋuniembaa n fanga n la kpere kaan, ama, nzen a boro u nyi yo Nyemē dɛɛ atin n su sa, i la kperebeberebe, nyini ma a si ka a nyá deke kpa kisa, na a káaki nya deke kpa buka su fa kɔ fa ba. ⁹ Nyini nɔanie n ti nahore wo, bo i ti ye ni ka ya de i na ya yo i yarada. ¹⁰ Nyini dɛɛ ti, ye ya boro ya nyi, na ya yo juma ni nahore su, dama ya daafi Nyemē ḥu, yiri wo bɛre saŋga kere a, yiri ti mine kere Tiidefɔ a, maala bo bu yo i yarada ni.

¹¹ Fa ahin kereewam n fa kere bu, na a ma bu su bu su. ¹² Má a ma be bu u ηgbεen ka a ti gbeñene n dɛɛ ti, ama, ma yaradayofɔm ni ḥu u sayoowam na bu sɔn u su. Bɛre la u nɔanie jɔjɔɔwa, ni deke bo a yo i, ni kabø a koro minem ni, ni u yarada n bo a la i ni, ni u woowa casi ni. ¹³ Yo anie na a sukan Nyemē Jore Kadasi n na Kristo jama n ti, na a sukan Nyemē jore, na a sukere minem Nyemē atin ni, na m nya ba. ¹⁴ Má a ma u wara fi aceeri n bo Awiewie Casi n fa maari u ni, saŋga bo i nɔanie kanfɔm jɔjɔɔri na Kristo jama nkpienkpienm faari bu saa nanaari u ḥu sereeri Nyemē maari u ni, ma u cɛce wo i nu, na a fa i yo juma. ¹⁵ Yo ahin juma ni anyumboro na a fa u ḥu ma nyinim kere, adena minem kere ḥu kabø u nyemēsu n kɔ atin su barasu. ¹⁶ Si u ḥu sa ni u kereewam ni. Kɔ su suo ahin sam ni, dama nzen a nya yoori sɔ, wɔrɔ ni minem kere

bo bu ti u nɔanis ni nyá tiide.

5

Kabo i ti ye ni ka Kristo jama n mɔfɔ n bita i jama n barasu ni

¹ Má a tiɛn kpiɛn ɳu, ama, jɔjɔ i dɔ kabɔ a jɔjɔ u si dɔ ni, na a tu ngbefenem fɔ ka u ninbaam, ² na a fa nbara nkpiɛnm yo ka u nim, na a fa tarawam ni nsungurum yo ka u ninbaam, na u ni bɛrɛ wo ni ahorembaa casi.

³ Bita nkunafɔm bo bu la má bukafɔ be n ni jirima. ⁴ Ama, nzɛn kunafɔ la nbaam, wara anumam, i ti ye ni ka bu sunie i dika kabɔ Nyɛmɛ koro ni. Nyini kere ka, bu sufa bu wufɔm ɳkatɔ tɔ bu kaari wɔ lɛɛ. Dama nyini n sɔ yo Nyɛmɛ fie a. ⁵ Nzɛn kunafɔ wo i ɳgumi na i la má bukafɔ be, wɔ fa i tama kere awura Nyɛmɛ saa nu lɛɛ. Na i susere Nyɛmɛ jande wiesu ni kɔŋguɛ ka i buka i. ⁶ Ama, kunafɔ kere bo i nati yo i kunnu koroowa, haari ni bo i la ɳgɔɔ mmɔɔ ni, i ti ka wɔ wu wɔ lɛɛ. ⁷ Fa ahin kereewam kere kere nkunafɔm, ni bu dikafɔm, adena má be ɳu bu ɳgasi. ⁸ Ama, nzɛn be cɛcɛ wo má nu ka i niɛ i lamɔsim dika, maala i dikafɔm, i ti ka i mi akete Kristo atin n lɛɛ. Nyini saŋga ni, sɔnɔ bo wɔ yo má yarada tara i mi co lɛɛ.

⁹ Kunafɔ kere bo wɔ nya ju má afɔ aburasen, má a kere i duma buka Kristo jama nkunafɔm su. Bekun, na i ti bo wɔ du mɔ aja biesɔ kun wɔ, ¹⁰ na minem di i daani ka i yo sakpa a, má pui ti, i ti bo wɔ ta nbaam ataari kpa, na wɔ de wɔfɔm i dika, na wɔ yo i ɳu kaan ka i su Nyɛmɛ minem,

na wɔ buka minem bo bu woori kekereke nu, na wɔ su amusui kpa.

¹¹⁻¹² Ama, nkunafɔm bo bu nyunu nya ti má ni, má a kere bu duma buka nkunafɔm n su, dama nzen ajaa konvi ba wuraari bu na bu koro ka bu kaaki ja ajaa, nyini sanja, ssesesu bo bu faari i na bu diiri i di ni Kristo ni, bu koro su má i su ni nahore su lee, bu yaki i wɔ, na bu kaaki bu sin bo Kristo lee. Nyini ti ye Nyemē dí bu jore cin bu sui a. ¹³ Bekun, nyini ma bu koro ba yo nvieyafɔm na bu ba sunati awuru awurum nu, i ti má ka bu yo nvieyafɔm ŋgumi wɔ, ama, na bu sukpara tere, na bu sufa bu nɔɔ suwura minem jore nu, na bu sujɔjɔ jorem bo wɔ ti má ye ni ka bu jɔjɔ bu. ¹⁴ Nyini ti, mini dɔ, nzen nkunafɔm toko ti tarawam, i ti ye ni ka bu ja na bu wu nbaam, na bu bita bu awurum, na má ya kpɔfɔm koro ɳu ɳgasi be bo bu koro nya atin jɔjɔ ya ɳgbεenɳgbεen kabu koro. ¹⁵ Dama nkunafɔ nbem adu mɔ akete Kristo atin n asu Sitana su. ¹⁶ Ama, Kristo susufɔ bara kere bo nkunafɔm wo i dika, i ti ye ni ka yiri ni i tii nie bu dika, na má bu fa bu fie fie Kristo jama n ni, adena Kristo jama n koro nie nkunafɔm bo bu la má bukafɔ be fieo n su.

¹⁷ Kristo jama ni nkpienkpienm bo bu yo mɔfɔ juma nyunyumi ni, i ti ye ni ka bu nya bu ɳkatɔ busu nnyɔ, maala bère bo bu yo bu juma ni anyumboro ka bu kan Nyemē jore na bu kaaki kere minem Nyemē atin n ni. ¹⁸ Dama ba kere i Nyemē Jore Kadasi n nu ka, “Nzen a bita toora subobo ɳgani, má a cici i nɔɔ.” Na ba kaaki akere ka, “I ti ye ni ka jumayofɔ nya i ɳkatɔ.”

¹⁹ Má a se ka a de jɔrε be bo ba kpiε aso Kristo jama n bukafɔ n kpiεn be, má ka mine nnyɔ, wara nsan adi jɔrε n daani ka i ti nahɔrε. ²⁰ Ama, bo bu yo satiε ni, se bu nahɔrε jama n kere nyunu, adena nyiŋgam kere soro sere. ²¹ M suma u noanie lɛɛ, Nyεmε ni Yesu Kristo ni merekem kere nyunu, ka, a de ahin kereewam ni, na má a fa tantambunu, wara má a koro be tara be fa ko deke kere bo a yo i n su. ²² Má a koro nde na a fa u saa nana sɔnɔ be ɳu, na a sere Nyεmε ma i mi ka i yo Nyεmε juma, má a ma u saa n wo be dεs satiε yoowa n nu. Ma u woowa yo casi.

²³ A la má laifie saŋga saŋga n dεs ti, má a nu nzue ɳgumi, ama, nu nzan mmɔɔ kaan, na i buka u fa ko akunnuyaari n bo i yaki má u ni.

²⁴ Mine nbem satiε yoowa kere kaba da fofoe nu wɔ, na sɔnɔ kere ɳu i, nyini satiem ye Nyεmε fá di bu jɔrε a, ama, na nbem gusu dεs satiε bo bu yo i bá fite fofoe nu kasin. ²⁵ I ti so o lɛɛ bekun, sakpa ti deke bo sɔnɔ kere ɳu i fofoe nu wɔ, na nzen haari sakpa bo i wo má fofoe nu ni mmɔɔ, i ti deke bo bu koro fie má i.

6

¹ Kristo jama nbaam bo bu ti akɔɔm ni, i ti ye ni ka bu ma bu mibiɛm jirima nyunyumi, adena be koro saaki má Nyεmε duma, wara ya kereewam ni. ² Akɔɔm bo bu mibiɛm gusu ti yaradayofɔm ni, i ti má ye ni ka bu bu bu mibiɛm ɳgbɛɛn ka bu kere ti yaradayofɔm n ti, ama, i ti ye ni ka bu su bu tara mibiɛm bo bu ti má yaradayofɔm ni, dama bɛrε n bo bu sudi bu amusui n kpεrε n ti bu ninbaam bo bu koro bu wɔ.

Kereewa bo i kɔ má atin su ni ɳwaa koro awaraye jɔrɛ

Fa ahin kereewam n kan kere u jama n na a se ka bu yo bu. ³ Minɛ nbem wo bɛrɛ bo bu kere kereewa nbem bo bu ni ya dɛɛ n ti má kun, na bu sunsun ka ya Mibie Yesu Kristo dɛɛ nɔanis kereewam n ti kɔrɛ wɔ, na bu kereewam kaaki su má Kristo dɛɛ atin n su. ⁴ Nyini minɛm n ti kpirikorofɔm wɔ, na bu kaaki si má pui. Na bu la sunsunni tie, na bu se akuruwa ni minɛm fa kɔ nɔanis kereewam bu. Nyini ma bu si kɔrɛ a, na bu di aluwa, na bu kpiɛ bu beŋgu nzukɔ, na bu la sunsunmase fa kɔ bu beŋgu dɔ, ⁵ na bu nati suse akuruwa. Bu la má sunsunni kpa, na nahɔrɛ wo má bu dɔ. Na bu sunsun ka nzɛn sɔnɔ su Nyɛmɛ atin su, i nyá kpere wɔ. ⁶ I ti nahɔrɛ wɔ, sɔnɔ kere bo i nyunu yi deke bo i la i, na i su Nyɛmɛ atin su, i mi nyá kpere Nyɛmɛ dɔ. ⁷ Dama ya fa má pui aba má durunya n nu fen. Ya kaaki koro fa má pui fite má fen. ⁸ Nyini ti, nzɛn ya la diirem ni suturam, i ti ye ni ka ya nyunu yi bu. ⁹ Ama, minɛm bo bu nyunu aboro neŋge kpini su agaya, na bu koro ka bu nya ajɛkɛ beberebe ni, bu nyini neŋge koro n sɔ bu ɳgɛɛ wɔ, na i nya bu taraabiri fa kɔ bu konvikiya sunsunni ɳgbɛɛn-ɳgbɛɛn n su. Nyini ma bu kpaasi a, na bu ka ɳgbɛɛn. ¹⁰ Dama ɳwaa koro awaraye ti satie kere bunlui a. Nbem wo bɛrɛ bo bu koro ɳwaa agaya, nyini sɔ ma bu kaaki bu sin bo Kristo atin n wɔ, na i fa bu wura aholesaaki bambaka nu.

*Kabo Pɔɔlu maari Timoti nɔɔ ka i yo i juma
barasu ni*

¹¹ Ama, wɔrɔ Timoti, a ti Nyεmε sɔnɔ o, nyini ti, i ti ye ni ka má a dodo nyini sam kere be. Boro u nyi na a yo sa bo i kɔ atin su, na a su nyεmεsu atin n su, na a yo i yarada, na a koro minem, na a la mindi, na a wo bɛnlɛ. ¹² Boro u nyi na a tu ŋgoni kpa bita u yarada n kenken. Nyini má a di nasara, na a nyá ŋgɔɔ n bo i la má awieeri ni, ahin ŋgɔɔ n ye Nyεmε fereeri u ka i fá ma u a, na wɔrɔ ni u tii diiri i daani minebeberebe nyunu ni. ¹³ Nyεmε ma deke n kere ŋgɔɔ a, na Yesu Kristo gusu jinaari Gomina Pɔntiyo Pilato nyunu diiri daani kpa, nyini dεs ti ye m suma u nɔɔ Nyεmε ni Yesu Kristo nyunu n a, ¹⁴ ka, a yo u juma n bo Nyεmε afa ama u n ni nahɔre su, na u woowa ti casi na má be koro ɳu u ŋgasi be, haari fa kɔ ju cεen n bo ya Mibie Yesu Kristo bá kpie i nyi ba ni. ¹⁵ Nyεmε afa nyini saŋga n bo i koro ka Yesu ba n afa ase, nyini saŋga n juuri, ye Nyεmε má i ba a. Yiri ŋgumi niε deke n kere su ye kansi wo i dɔ a. Yiri ti nfεmε ŋgbingbirim kere Fεmε a, na i ti mibiεm kere Mibie. ¹⁶ Yiri ŋgumi kpein wo bεre saŋga kere a, na i woobiri n bo i wo n ti wein wɔ, na be koro dodo má nyini wein ni. Be nya ɳu má i cεen be da, be gusu koro ɳu má i wɔ mmɔɔ cεen be cεen be. I dεs la jirima ni faŋga, saŋga kere. Ami.

¹⁷ Se bo bu la ajekε durunya n nu fεn n ka má bu fɔ, na má bu fa bu tama gɔ nyini ajekεm bo bu cε má n ɳu, ama, bu fa gɔ Nyεmε ɳu, yiri bo i ce ya deke n kere kɔ sin su n na ya fa yo ya koroowa ni. ¹⁸ Se bu ka bu yo sakpa dɔŋgu, na bu ce aceerim, na deke kere bo bu la i, na bu sukpaaki nu ma nyiŋgam. ¹⁹ Nzεn bu nya yoori

sɔ̄, i ti ka ba tiɛn ajɛkɛ nɔ̄o abo i bu afa ase fa
kɔ̄ fa ba lɛɛ, adena bu nyá ŋgɔ̄o n bo i ti ŋgɔ̄o
nahɔ̄re su ni.

²⁰ Timoti, niɛ deke bo Nyɛmɛ afa ama u ka a
niɛ i dika n su nyunyumi. Cin u ɲu yaki minɛm
bo bu jɔ̄jɔ̄ jɔ̄jɔ̄cwa ŋgbɛɛnŋgbɛɛn na bu bu má
Nyɛmɛ, na bu sunsun ka bu si wɔ̄, ama, bu si má
pui. ²¹ Dama nbem afun ajina su ka bu la si, nyini
dɛɛ ti, ba mini Kristo atin ni.

Nyɛmɛ buka am kɛrɛ.

**Nyεmε Jɔrε Kadasi
The New Testament in Anufo (Chokosi)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
fe36d0e6-2a60-5e15-8d1c-8bf275389598